

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **D. A.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2018, č. j. KrÚ 13505/2018/ODSH/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 21. 6. 2018, č. j. 52 A 64/2018 – 76,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Pardubice ze dne 29. 11. 2017, č. j. OSA/P-3100/P15-D/139 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání dvou přestupků (dle úpravy platné do 30. 6. 2017 správních deliktů) dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla tovární značky Seat, registrační značky X, na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem. Konkrétně dle výroku I. dne 18. 8. 2014 minimálně od 19.12 hod do 19.17 hod bylo výše uvedené vozidlo zaparkováno v ulici Karla IV. poblíž domu č. p. 2590 v Pardubicích v rozporu s dopravní značkou B28 (zákaz zastavení), a dle výroku II. dne 21. 8. 2014 minimálně od 17.53 hod do 17.58 hod bylo výše uvedené vozidlo zaparkováno v ulici Karla IV. poblíž domu č. p. 2590 v Pardubicích v rozporu s dopravní značkou B28 (zákaz zastavení), čímž

se nezjištěný řidič dopustil přestupků dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu v návaznosti na § 4 písm. c) téhož zákona. Ve společném řízení byla stěžovateli jako provozovateli vozidla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Věc je před Nejvyšším správním soudem projednávána poté, co NSS rozsudkem ze dne 3. 8. 2017, č. j. 9 As 346/2016-56, zrušil v pořadí první rozsudek krajského soudu ze dne 25. 7. 2016, č. j. 52 A 30/2016-115, jakož i rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2016, č. j. KrÚ 3328/2016/ODSH/13, pro nedostatečně specifikované místo spáchání správních deliktů ve výroku prvostupňového rozhodnutí a pro nedostatečné odůvodnění uložené sankce a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud nepostoupil NSS vznesenou námitku podjatosti vůči předsedovi senátu JUDr. Dvořákoví, ale postupoval dle § 15b odst. 2 a odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a k úkonu nepřihlédl, neboť šlo o opakovaně uváděné námitky podjatosti, které judikatura NSS již dříve vyhodnotila jako obstrukční a nedůvodné. Rozhodl ve věci meritorně s tím, že proti danému postupu může zástupce stěžovatele podat kasační stížnost.

[5] Byly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupcích ve smyslu § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu, tj. správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, což potvrdil i NSS v předchozím zrušujícím rozsudku a krajský soud nemá důvod se od těchto závěrů odchýlit. Správní orgány se musí pokusit zjistit přestupce pouze v případě, mají-li k tomu reálnou příležitost (na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo jiných skutkových okolností). Stěžovatel k výzvě označil za řidiče J. R., ten se k nařízenému ústnímu jednání nedostavil, ačkoli mu bylo předvolání řádně doručeno, správní orgán poté řízení zastavil. Platná právní úprava neukládá správnímu orgánu, aby k nařízenému jednání předvolával i stěžovatele.

[6] Soud neuvěřil novým tvrzením stěžovatele, že požadovanou částku neuhradil, protože „věděl“, že jím provozované vozidlo v ulici Jindřišská s určitostí on ani nikdo jiný nezaparkoval. Nic mu nebránilo v tom, aby on sám na danou situaci ihned reagoval a uplatnil toto tvrzení v odpovědi na výzvu správního orgánu. Navíc, ani v žalobě stěžovatel nevysvětlil, proč mění svá tvrzení, když původně označil jako řidiče J.R., následně však začal tvrdit, že vozidlo řídil on. Tvrzení považuje za účelová, nevěrohodná, obstrukční a zneužívající platnou právní úpravu.

[7] Výše sankce byla řádně odůvodněna, včetně odkazů na konkrétní ustanovení zákona o silničním provozu i vymezení rozmezí pokuty za konkrétní přestupek. Bylo reflektováno množství, frekvence i závažnost protiprávního jednání stěžovatele. Uložená pokuta byla uprostřed zákonné sazby, přičemž zákonné rozmezí činí 1 500 Kč až 2 500 Kč a ani horní hranice zjevně nepřekračuje bagatelní částku. Obsáhlé odůvodnění není v jednoduchých věcech potřeba.

[8] Výrok prvostupňového rozhodnutí splňuje všechny zákonem požadované náležitosti a není pravda, že v něm nebylo uvedeno, o jaké porušení právních povinností se v případě daných přestupků jednalo. Správní orgán sice odkazuje na § 10 zákona o silničním provozu, avšak přímo cituje porušení právní povinnosti uvedené v § 10 odst. 3 daného zákona. Pouhé neuvedení odstavce nemůže mít za následek nesrozumitelnost prvostupňového rozhodnutí. Ostatně, v průběhu celého dosavadního řízení byly stěžovatelem uváděny konkrétní věcné námitky směřující k popření uvedené konkrétní zákonné povinnosti.

pokračování

[9] Krajský soud nesouhlasí s žalobním tvrzením, že odpovědnost za přestupky nebyla objektivní, ale subjektivní, vzhledem k datu nabytí účinnosti zákona č. 183/2017 Sb., kterým došlo k vypuštění zavinění ze skutkové podstaty přestupků. Dnem 1. 7. 2017 došlo k nabytí účinnosti zákona č. 183/2017 Sb., přičemž v § 125f odst. 3 daného zákona bylo nově stanoveno, že *ke odpovědnosti fyzické osoby za přestupek dle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění*. U zmíněných přestupků šlo tedy o objektivní odpovědnost.

[10] O nenaplnění materiálního znaku přestupku by bylo možné uvažovat pouze tehdy, pokud by stupeň škodlivosti činu pro společnost v konkrétním případě, přestože byly naplněny formální znaky určité skutkové podstaty, nedosáhl stupně odpovídajícího dolní hranici typové nebezpečnosti činu. O takový případ se však v projednávané věci zjevně nejednalo. Stěžovatel porušil povinnost stanovenou v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nerespektováním dopravní značky B28 (zákazu zastavení). Parkování v takovém prostoru bylo nepochybným porušením povinností řidiče i pravidel provozu na pozemních komunikacích.

[11] Ve správním řízení byla odstraněna nejasnost týkající se vymezení místa spáchání přestupků, a to za součinnosti s Městskou policií Pardubice, která uvedla, že poloha vozidla byla automaticky snímána signálem GPS při zadávání přestupku strážníkem do mobilního telefonu nebo tabletu přes mobilní aplikaci; došlo k třišnění signálu v tomto vnitrobloku, tudíž k nepřesné lokaci místa stání vozidla, ačkoli se jednalo o shodné místo parkování v rozporu s dopravní značkou B28 (zákazu zastavení) v ulici Karla IV. poblíž domu č. p. 2590 v Pardubicích.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[12] Stěžovatel brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Rozsudek opakovaně označuje za nepřehledný a v mnoha částech nepřiléhavý na projednávanou věc.

[13] Krajský soud nepostoupil námitku podjatosti k NSS, ač tak měl učinit. Navíc ji ani nezohlednil. Ačkoli v minulosti NSS námitku podjatosti vznesenou zástupcem stěžovatele vůči JUDr. Dvořákovi vyhodnotil jako nedůvodnou, zástupce stěžovatele uvedl v nyní projednávané věci nové důvody podjatosti, které, současně s pokračujícím jednáním soudce, považuje za důvod podjatosti. Pokračující jednání nabývá na intenzitě, a proto i v minulosti nedůvodná námitka může být po delší době důvodná. Ostatně, jedno rozhodnutí NSS neznamená, že jiný senát či soud by obdobnou námitku nevyhodnotil odlišně. Nerozhodnutím o této námitce došlo k zasažení práva na spravedlivý proces (práva na zákonného soudce), neboť došlo k vyloučení této otázky z přezkumu.

[14] Věc rozhodoval zjevně podjatý soudce. V napadeném rozsudku opět zcela nedůvodně uvádí údaje o zástupci stěžovatele, které nemají na posouzení věci vliv, což svědčí o neférovosti procesu a neobjektivitě soudce. Soudce je vůči zástupci zaujatý, jak vyplývá z narážek obsažených v rozsudku.

[15] Není sporné, že stěžovatel nebyl řádně vyzván k úhradě určené částky, neboť výzva se nevztahovala k jednání, které bylo předmětem řízení (parkování na ulici Karla IV.), ale k parkování na ulici Jindřišská. Dle krajského soudu měl stěžovatel reagovat ihned na výzvu k úhradě částky, nikoli až následně v žalobě. Právní řád však nepředpokládá, že by se stěžovatel na výzvu k úhradě vyjadřoval ke skutku samému. Navíc jde o ryze právní otázku, a to, zda se popis místa obsažený ve výzvě musí shodovat se skutečným místem spáchání přestupku, tedy místem vymezeným ve výroku rozhodnutí. Tím není nijak dotčeno právo správního orgánu místo v průběhu řízení upřesnit. Změnu místa z Jindřišská 801 na Karla IV. 2590 nelze považovat

za zpřesnění, ale za odlišnou specifikaci. Vymezení správného místa protiprávního jednání je obligatorní náležitostí výzvy k úhradě částky dle § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu, která v daném případě splněna nebyla. Vydáním výzvy k úhradě určené částky za jiný přestupek, než za který byl uznán vinným, byl stěžovatel zkrácen na svých právech.

[16] K výtce soudu, že stěžovatel nevysvětlil, proč mění svá tvrzení, když nejprve označil za řidiče R. a následně uvedl, že vozidlo řídil on, je třeba uvést, že osoba řidiče vozidla je v řízení o přestupku provozovatele vozidla zcela irelevantní a nesouvisí s tím, zda vozidlo bylo či nebylo zaparkováno v ulici Jindřišská.

[17] Nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, neboť správní orgán pouze formálně zahájil řízení vůči označenému řidiči, a přes dostatek pokladů pro rozhodnutí o jeho vině a množství důkazů, které mohl provést, zjevně účelově a neoprávněně řízení zastavil. Nesouhlasí s názorem krajského soudu, že po nedostavení se přestupce k ústnímu jednání není správní orgán povinen v řízení pokračovat. Správní orgán má právo přestupek projednat i v nepřítomnosti přestupce a povinnost prokázat skutkový stav.

[18] Nepřezkoumatelnost stanovení výše sankce odstranily správní orgány pouze jejím selektivním odůvodněním, tj. odkazem na jednu přitěžující okolnost (tvrzenou recidivu), která navíc nebyla prokázána. Naopak nebylo přihlédnuto k polehčujícím okolnostem zřejmým ze spisu, tj. že protiprávním jednáním nevznikla žádná škoda, že se jednalo o první porušení povinnosti stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a že nedošlo k přímému ohrožení bezpečnosti či plynulosti silničního provozu. Měl také zvážit celkovou délku řízení (čtyři roky), přičemž sankce ukládána po takové době, když se stěžovatel v mezidobí obdobného protiprávního jednání již nedopustil, nemá žádný účel. Nadto nepovažuje výši uložené sankce za bagatelní.

[19] Výrok správního orgánu byl formulován nezákonně, neboť porušené zákonné ustanovení (§ 10 zákona o silničním provozu) je rozděleno na pět odstavců a umožňuje alternativní výklad. Nelze přezkoumat, zda správní orgán skutečně učinil závěr o naplnění dané skutkové podstaty zákonně, když netvrdí porušení právě § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Odkaz na příslušné právní ustanovení je však obligatorní náležitostí výroku rozhodnutí. Na tom nemění nic skutečnost, že správním orgánem bylo opsáno zákonné znění skutkové podstaty, kterou měl stěžovatel naplnit. Porušení konkrétní zákonné povinnosti bylo třeba více specifikovat.

[20] Při posuzování údajného přestupku provozovatele vozidla mělo být zkoumáno i jeho zavinění, neboť novela zákona č. 183/2017 Sb. nemohla nabýt účinnosti dne 1. 7. 2017, protože nebyly splněny podmínky pro zkrácení legisvakantní doby. Rozsudek krajského soudu považuje v této části za nepřezkoumatelný, neboť z něj nelze zjistit, proč tuto žalobní námitku považoval za nedůvodnou. Požaduje aplikaci příznivější právní úpravy v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.

[21] Krajský soud tvrdí, že výše sankce je řádně odůvodněna, ačkoli zcela pomíjí, že ani jedno ze zákonných ustanovení obsažených ve výroku rozhodnutí neobsahuje žádné právní pravidlo pro výměru sankce - § 125c odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví, že pro přestupek není vyžadováno zavinění a § 125c odst. 4 písm. f) daného zákona neexistuje. Rozsudek je v dané části nepřezkoumatelný, a to i s ohledem na odůvodnění správního orgánu na *střed zákonné sazby*, neboť nelze zjistit, dle jakého právního ustanovení byla sankce ukládána.

[22] Správní orgány nesprávně posoudily materiální aspekt přestupku, neboť v daném případě nedošlo k porušení zákonem chráněného zájmu (nemohlo dojít ke škodám na majetku či zdraví

pokračování

osob) zaparkováním vozidla v zapadlém prostorném dvorku, na kterém nebyla jiná vozidla či osoby, a to po dobu pěti minut. Existují případy, kdy protiprávní jednání vykazuje všechny formální znaky přestupku, ale postrádá materiální aspekt, což je posuzovaný případ. Krajský soud tyto argumenty nijak nevyvrátil.

[23] Stěžovateli není jasná souvislost materiálního aspektu přestupku s tvrzením krajského soudu, že jde o objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, kdy se nezkoumá zavinění. Dále krajský soud tvrdí, že materiální aspekt byl naplněn, neboť stěžovatel porušil povinnost stanovenou v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, když řidič jím provozovaného vozidla nerespektoval dopravní značku B 28. Tento argument však není srozumitelný, neboť i v případě porušení § 10 odst. 3 citovaného zákona je k vyslovení viny vyžadován materiální aspekt. Ostatně, on nerozporuje parkování v prostoru se zákazem zastavení, ale rozporuje materiální aspekt daného přestupku.

[24] Změnu názoru správního orgánu, který nejprve považoval podklady za jednoznačně prokazující, že vozidlo stálo v ulici Jindřišská a následně za jednoznačně prokazující umístění v ulici Karla IV., považuje stěžovatel za nepřezkoumatelnou a neodůvodněnou. Nebylo vysvětleno, jak mohly identické podklady vést ke dvěma odlišným skutkovým zjištěním. Krajský soud ke specifikaci místa pouze uvedl, že se pozemek nachází ve vnitrobloku, v jehož blízkosti jsou obě zmíněné ulice. Z takové úvahy však nelze přezkoumat, o kterou z nich se jednalo, což ostatně nelze ani z podkladů pro rozhodnutí.

[25] Z výše uvedených důvodů navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[26] Ve vyjádření žalovaný odkazuje na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Plně se ztotožňuje s napadeným rozsudkem. K námitce podjatosti cituje usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 978/18. Rozporuje tvrzení stěžovatele uváděná v průběhu celého řízení k důvodům nezaplacení výzvy k úhradě určené částky i to, že nemohl podat vysvětlení, neboť na něj nemá dle žádného předpisu právo. Upozorňuje, že stěžovatel se během jednoho týdne dopustil dvou přestupků, které byly projednány ve společném řízení, což bylo zohledněno při výměře pokuty. Stěžovatel několikrát změnil svou výpověď o tom, kdo byl řidičem vozidla v době spáchání přestupku, což do dnešního dne není jasné, a proto správně bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla. Naplnění materiálního aspektu považuje za jednoznačné také proto, že se nejedná o zapadlý dvorek, jak uvádí stěžovatel, nýbrž o jedinou přístupovou komunikaci k celému vnitrobloku, několika hřištím a obchodu. K upřesnění místa spáchání přestupků požádal prvostupňový orgán o součinnost Městskou policií Pardubice, která vzniklou nejasnost objasnila i doložila do spisu, z čehož bylo následně při rozhodnutí vycházeno. Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[27] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněného důvodu, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[28] Soud se předně zabýval námitkou zmatečnosti řízení před krajským soudem, kterou stěžovatel spatřoval v tom, že soudce JUDr. Dvořák rozhodoval ve věci i poté, co proti němu byla vznesena námitka podjatosti, kterou nepostoupil k projednání NSS.

[29] Námitka podjatosti byla v řízení před krajským soudem zhodnocena a řádně vypořádána. Námitku shodného znění uplatněnou zástupcem stěžovatele vůči JUDr. Dvořákovi NSS opakovaně vyhodnotil jako nedůvodnou (viz usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 162, ze dne 28. 3. 2017, č. j. Nao 122/2017 - 136, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 - 145). Neochota zástupce stěžovatele akceptovat pravomocná a konzistentní rozhodnutí soudů svědčí o účelovosti jeho jednání, což potvrzuje i Ústavní soud v usnesení ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 978/18. Namítaná vzrůstající intenzita tvrzeného jednání je v projednávané věci lichá. V judikatuře bylo osvětleno, že uváděné námitky nejsou ze své podstaty důvodem pro podjatost soudce, a proto je intenzita či dlouhodobost tvrzeného jednání bezpředmětná.

[30] Stěžovatel současně tvrdil, že uvedl nové důvody podjatosti soudce, které musely být projednány nadřízeným soudem, konkrétní důvody však neuvádí. Soud dle obsahu spisu (viz č. l. 43 soudního spisu) ověřil, že žádné nové důvody netvrdil. Postup krajského soudu dle § 15b odst. 3 o. s. ř. byl v souladu se zákonem. Ve věci nerozhodoval podjatý soudce.

[31] NSS k několika námitkám nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu uvádí, že se jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Krajský soud nemusel volit cestu vypořádání se s každým dílčím argumentem, naopak proti žalobě postavil právní názor, v jehož konkurenci žalobní body jako celek neobstojí (viz rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 - 48). Jak uvedl Ústavní soud, „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68].

[32] Rozhodnutí o zastavení řízení o přestupku nebylo předčasné. Předvolání si označený řidič nevyzvedl a bylo mu doručeno fikcí (viz č. l. 35 správního spisu). K ústnímu jednání se bez omluvy nedostavil a pro nedostatek důkazů svědčícím spáchanému přestupku bylo řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zastaveno. Správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž nezahájil řízení o přestupku, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti dané osobě. S ohledem na závěry vyplývající z ustálené judikatury NSS (viz rozsudky ze dne 20. 2. 2019, č. j. 6 As 155/2018 - 18, ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 239/2015 - 31 či ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46) má soud za to, že byly splněny podmínky pro vedení správního řízení o přestupku provozovatele vozidla.

[33] Odůvodnění výše sankce netrpí nedostatky. Z judikatury NSS (viz např. rozsudek ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 100/2014-27) vyplývá, že ukládání sankcí za přestupky, a tudíž i rozhodování o jejich výši, se děje ve sféře správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z možných řešení, které zákon dovoluje. Prvostupňový orgán zohlednil všechny rozhodné skutečnosti a zákonná kritéria. V souladu s § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu bylo možno za uvedený přestupek uložit pokutu v rozmezí od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Správní orgán vysvětlil, že stanovil pokutu uprostřed zákonné sazby, bez pochyb se tedy jedná o pokutu ve výši 2 000 Kč, přičemž jako přitěžující okolnost zohlednil

pokračování

opakované spáchání daného přestupku. Nebyla uložena nejvyšší možná sankce, její výše je přiměřená.

[34] Namítané polehčující okolnosti nebyly správním orgánem zohledněny, neboť ze spisu jednoznačně plyne, že nešlo o první porušení zákonné povinnosti (bylo vedeno společné řízení o dvou přestupcích). Budoucí délka řízení takovou okolností není.

[35] NSS nesdílí argumentaci, dle které by měla být pokuta snížena z důvodu, že nedošlo k přímému ohrožení jiných účastníků silničního provozu, vzniku škody atp. Přestupek spočívá v jednání provozovatele motorového vozidla, nikoliv v jednání řidiče, přičemž protiprávní jednání nemělo základ v jízdě vozidla, ale v jeho špatném parkování. Přístup zastávaný stěžovatelem by navíc vedl k nutnosti zrušení téměř každého rozhodnutí o uložení pokuty, neboť správní orgán nemůže tušit, na kterou polehčující okolnost bude účastník řízení po uložení pokuty (v daném případě až v soudním řízení) poukazovat. Množina těchto okolností může být velmi široká a výklad stěžovatele by na správní orgány kladl nepřiměřené nároky (viz rozsudek NSS ze dne 25. 10. 2016, č. j. 7 As 181/2016 - 34). Určení, zda je uložená sankce bagatelní či nikoli, není v daném případě důležité, ostatně stěžovatel v průběhu řízení ani neuvedl, z jakých důvodů by to mělo být pro posouzení relevantní.

[36] Tvrzení, že výrok prvostupňového rozhodnutí neobsahuje žádné zákonné ustanovení pro výměru sankce, neboť § 125f odst. 3 odkazuje na zavinění u přestupku a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu neexistuje, je nepravdivé. Prvostupňovým orgánem byla uložena sankce v souladu s § 125f odst. 3 a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu. Správní delikty (přestupky) byly spáchány dne 18. 8. 2014 a 21. 8. 2014, prvostupňový orgán za ně uložil sankci dle zákona platného v dané době, tj. do 6. 11. 2014. Ustanovení § 125f odst. 3 uvedeného zákona upravuje, že se za správní delikt uloží pokuta, § 125c odst. 4 písm. f) určuje rozmezí sankce za daný správní delikt.

[37] Následně soud hodnotil námitku porušení § 125h zákona o silničním provozu, které stěžovatel spatřuje v nesprávném popisu skutku ve výzvě k uhrazení určené částky. Výzvou dle § 125h téhož zákona ještě nedochází k zahájení správního řízení, což NSS osvětlil v rozsudku ze dne 24. 7. 2019, č. j. 6 As 78/2019-45: „*Při vydání výzvy dle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ke sdělení totožnosti řidiče nebo k úhradě určené částky přitom ještě není vedeno správní řízení o správním deliktu provozovatele motorového vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, ale fakticky jsou pouze zjišťovány informace o údajném řidiči motorového vozidla a pachateli přestupku podle ustanovení § 125c zákona o silničním provozu.*“ Zákonná úprava této výzvy není příliš detailní, ale je zřejmé, že jejím účelem je procesní ekonomie a možnost odložení věci ve prospěch stěžovatele, proto nemohou být kladeny příliš vysoké nároky na její přesnost (ačkoliv precizní specifikace skutku je samozřejmě žádoucí již ve výzvě). Skutek je detailně posuzován teprve následně v průběhu správního řízení, čemuž se provozovatel může bránit. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že dílčí nedostatek výzvy, který byl následně během řízení napraven, nemůže způsobit nezákonnost této výzvy ani rozhodnutí správního orgánu.

[38] To ostatně vyplývá též z rozsudku NSS ze dne 18. 4. 2019, č. j. 1 As 26/2019 - 26, jež dále řeší možnosti postupu stěžovatele, pokud nesouhlasí s obsahem výzvy „*Pokud má provozovatel vozidla za to, že byl delikt spáchán na jiném místě, popř. že se vůbec nestal, a nebudlá z tohoto důvodu na výzvu k uhrazení určené částky reagovat, nezbytvá mu, než částky neuhradit, vyčkat na zahájení správního řízení, ve kterém tuto námitku může účinně uplatnit. Zákon o silničním provozu totiž správnímu orgánu nedává žádnou možnost, jak v této „předprocesní“ fázi vydané výzvy provozovateli vozidla změnit či zrušit a namísto nich (po překvalifikování jednání) vydat jinou výzvu.*“ V daném případě se sice jednalo o odlišnou situaci, kdy byl skutek ve výzvě špatně právně kvalifikován, avšak oba případy spojuje následná úprava

specifikace přestupku. Zásadní je jednak mít možnost se změně bránit (tato podmínka byla v případě stěžovatele jednoznačně splněna již výzvou k vyjádření k podkladům rozhodnutí) a jednak finální znění výroku správního rozhodnutí. S úhradou částky stěžovatel nesouhlasil, ve věci následně bylo zahájeno správní řízení, ve kterém námitku nesprávné kvalifikace deliktního jednání úspěšně uplatnil jako účinnou procesní obranu. V následném řízení prvostupňový orgán ve výroku rozhodnutí uvedl správnou ulici, v níž došlo k přestupku. Nejvyšší správní soud shledal tuto námitku nedůvodnou (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 9. 2019, č. j. 5 As 341/2018 - 42).

[39] Tvrzení stěžovatele, že v případě výzvy k úhradě s uvedením místa spáchání přestupku v ulici Karla IV., by určenou částku uhradil, je pouze hypotetické a vzhledem k jeho procesní obraně v průběhu řízení i nevěrohodné. Stěžovatel určené částky neuhradil a označil řidiče, který měl v uvedených dnech vozidlo v pronájmu. Následně skutkové tvrzení změnil a řekl, že řidičem byl ve skutečnosti on, ale zaparkoval na daném místě z důvodu odchyty volně pobíhajícího psa.

[40] Ve shodě s krajským soudem má NSS za to, že výrok rozhodnutí je dostatečně určitý, přestože neobsahuje přesný odkaz na konkrétní odstavec aplikované právní normy (§ 10 zákona o silničním provozu). Dle usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 As 165/2016-46 je správní orgán rozhodující o přestupku povinen ve výroku rozhodnutí uvést všechna ustanovení, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu, resp. přestupku. Prvostupňový správní orgán v rozhodnutí odkázal na § 10 zákona o silničním provozu, aniž by specifikoval, že došlo k porušení třetího odstavce dané normy. Dle citovaného usnesení rozšířeného senátu je pro posouzení závažnosti takového pochybení důležité zejména to, zda vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil.

[41] Ve výroku rozhodnutí bylo uvedeno, že stěžovatel: „jako provozovatel tov. značky Seat registrační značky X v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem.“ Uvedl tedy slovní přepis skutkové podstaty § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, čímž jednoznačně vyjádřil, jaký konkrétní odstavec § 10 aplikoval. Přestože by bylo přesnější označení ve výroku vhodnější, nemohl mít stěžovatel žádných pochyb o právní kvalifikaci skutků kladených mu za vinu.

[42] Další námitkou stěžovatel brojí proti tomu, že nebylo zkoumáno jeho zavinění s ohledem na novelu zákona č. 183/2017 Sb. a nabytí její účinnosti. Zpochybňuje legislativní proces přijetí citované novely zákona o silničním provozu, konkrétně pak délku trvání legisvakantní lhůty, která byla zkrácena na méně než 15 dní.

[43] Zákonem č. 183/2017 Sb., byl do § 125f zákona o silničním provozu doplněn třetí odstavec, podle něhož *ke odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění*. Jak již dříve NSS judikoval, ke zkrácení legisvakantní lhůty došlo z důvodu naléhavého obecného zájmu v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., což je podrobně popsáno v důvodové zprávě. Zákon byl přijat a stal se účinným tak, jak předvídají jeho ustanovení. Jak původní právní úprava zákona o silničním provozu, tak i právní úprava novelizovaná, obsahují ustanovení o objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla a nic nenasvědčuje tomu, že záměrem zákonodárce, byť i jen dočasně, bylo toto pravidlo změnit a prokazovat zavinění. Přestupek má v zákoně své místo pro případ, kdy není možné seznat řidiče vozidla, který konkrétní skutek spáchal, a současně existuje společenský zájem na dodržování zákona a jeho cíleném vymáhání.

pokračování

Tento přístup je ústavně konformní (srov. nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16).

[44] Jak již NSS dovodil např. v rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 92/2014 - 32, „*formální znaky přestupkového jednání jsou koncipovány tak, aby naplňovaly v běžných případech i znaky materiální. Pouze v případě, kdy existují významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.*“ Stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu vytýkaného přestupku ve všech jeho znacích, přičemž nebyly přítomny významné okolnosti, které by vyloučily, aby byl stěžovatelovým jednáním porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. Vozidlo bylo zaparkováno v rozporu se zákazem stanoveným umístěnou dopravní značkou, přičemž k naplnění skutkové podstaty přestupku postačuje potenciální hrozba ohrožením, aniž by k následku skutečně došlo (viz rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012 - 23).

[45] Správní orgány po předchozím zrušujícím rozsudku NSS přistoupily k upřesnění místa spáchání obou přestupků. Součinností s Městskou policií Pardubice bylo vysvětleno, že oba přestupky byly spáchány mezi budovou č. p. 2590 a budovou parkovacího domu na ulici Karla IV., přičemž k chybnému zaznamenání místa přestupku původně došlo v důsledku tříštění signálu GPS ve vnitrobloku, v jehož blízkosti jsou obě původně uvedené ulice. Původní určení místa spáchání přestupků bylo určeno automaticky, avšak chybně. Vyjádření policie včetně přiložené mapy, které jsou součástí správního spisu, byly stěžovateli na jeho žádost také zaslány (č. l. 123, 147 – 151 správního spisu). Postup správního orgánu je plně přezkoumatelný.

IV. Závěr a náklady řízení

[46] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[47] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, byť měl ve věci plný úspěch, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu